

Toimintakertomus 2015

EK:n toimintakertomus 2015

Sisältö

3	Vuoden aikana tapahtunutta
4	Elinkeinoelämän keskusliitto EK
5	Henkilöstökertomus
6	Talouspolitiikka
7	Työelämä
8	Infra ja ympäristö
9	Osaaminen ja kasvu
10	Yrityslainsäädäntö
11	PK-yritykset
12	Viestintä
13	Yhtiöt
14	Toimitusjohtajalta
15	EK:n jäsenliitot vuoden 2015 lopussa
15	EK:n hallitus 2015
16	EK:n vuodelle 2015 valittu edustajisto

Vuoden aikana tapahtunutta

Vuonna 2015 tapahtunutta

- Suomen talouskehitys pysyi edelleen heikompana kuin muualla Euroopassa. Kasvu jäi lähelle nollaa ja työllisyystilanne heikkeni.
- Suomelle tärkeän Euroopan kasvu alkoi vähitellen viritä, mutta kehittyvien markkinoiden hyytyminen nousi voimakkaasti huolenaiheeksi. Öljyn ja muiden raaka-aineiden hinta laski selvästi, millä on laajamittaisia vaikutuksia koko globaaliin talouteen.
- Vaikuttaminen puolueiden näkemyksiin, eduskuntavaalien jälkeen hallitusohjelmaan ja sittemmin elinkeinoelämälle tärkeiden linjausten toimeenpanoon oli keskeinen työsarja EK:n toiminnassa. Vaalivaikuttamista varten EK kokosi näkemyksensä julkaisuun Vauhtia vientiin, voimaa kotimarkkinoille. Lisäksi tehtiin useita muita EK:n tavoitteita tukevia raportteja.
- Työmarkkinajärjestöt kävivät maan hallituksen toimeksiannosta neuvotteluja kilpailukykyä ja työllisyyttä parantavasta yhteiskuntasopimuksesta, mutta yhteisymmärrystä ei löytynyt toimintavuoden loppuun mennessä. Järjestöt pääsivät kuitenkin kesällä sopimukseen työllisyys- ja kasvusopimuksen jatkamisesta yhdellä vuodelta erittäin maltillisella tasolla.
- Veropolitiikan yleislinja uuden hallituksen ohjelmassa on EK:n tavoitteiden mukainen, koska hallitus tavoittelee yrittämisen ja työllisyyden tukemista. Valitettavasti työn verotuksen kevennykset jäivät toivottua pienemmiksi, ja osalla palkansaajista verotus jopa kiristyy.
- EK:n ehdotukset infraa ja ympäristöä koskevan lupajärjestelmän rakenteellisiksi uudistuksiksi etenivät hallitusohjelmakirjausten myötä käytännön valmisteluun. Liikenneinfran rahoituksen tasossa ja kohdentamisessa tapahtui suunnanmuutos EK:n tavoitteiden mukaisesti.
- Hallitusohjelman kirjaukset sääntelyn sujuvoittamisesta vastaavat hyvin EK:n tavoitteita. EK julkaisi selvityksen hyvästä sääntelystä sekä elinkeinoelämän viisi teesiä sääntelyn keventämiseksi. EK käynnisti lisäksi syksyllä yhdessä jäsenliittojen kanssa selvityksen tekijöistä, jotka aiheuttavat kilpailuneutraaliteettiongelmia yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan välillä.
- Koulutukseen ja innovaatiotoiminnan rahoitukseen kohdistettuja leikkauksia ei onnistuttu torjumaan, mutta niitä saatiin lievennettyä hallituksen kärkihankkeiden sisällön kautta.
- Valmisteltiin EK:n opintotuki- ja oppisopimusmalli.
- Myös EK:n yrittäjälinjaukset saivat vastakaikua hallitusohjelmavaikuttamisessa. Edunvalvonnan tueksi tehtiin myös kaksi yrityskyselyä pk-yritysten toimintaympäristöstä ja kuntien elinkeinopolitiikka kartoittava Kuntaranking-selvitys.
- Digitalisaation hyödyntämiseksi ja ajantasaisten linjausten määrittelymiseksi koottiin eri aloja edustava, yritysjohtajista koostuva digiryhmä.
- Yhteiskunnallista keskustelua vauhditettiin lisäksi mm. selvityksillä Otetaan digiloikka! ja Pohjoinen tahotila – Suomen edellytykset arktiseen talouskasvuun.
- EK määritteli suuntaviivat EU:n lähivuosien kehittämiseksi julkaisemalla Euroopan uusi kasvu -raportin.
- Edustajiston syyskokouksessa päätettiin EK:n sääntöjen muuttamisesta niin, että EK ei tee enää keskitettyjä tulopoliittisia ratkaisuja huhtikuun lopun 2016 jälkeen.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

EK:lla oli kertomusvuoden lopussa kaikkiaan 15 865 jäsenyritystä ja -yhteisöä. Niiden palveluksessa työskenteli 931 900 henkilöä. Jäsenyrityksistä oli pk-yrityksiä 96 prosenttia.

Jäsenliittoja oli 27 eli saman verran kuin edellisvuoden lopussa.

EK jatkoi kertomusvuonna strategiansa kiteyttämistä ja toiminnan suunnittelun kehittämistä. Tätä varten arvioitiin muutoksia yritysten toimintaympäristössä ja toimintaympäristöön vaikuttavissa trendeissä. Arvioinnin keskeinen työkalu oli jäsenkysely, jonka EK lähetti yli 4 000 jäsenyritykselle ja -yhteisölle.

Jäsenkyselyn tulosten ja yhteisten strategiapohdintojen pohjalta EK laati yhdessä jäsenliittojen kanssa EK:n hallitukselle ehdotuksen strategian edelleen kirkastamiseksi. Hallitus hyväksyi vuodelle 2016 täsmennettyihin viiteen Must-Win Battleen perustuvan strategian. Samalla muun muassa vastuualueiden edunvalvontatavoitteiden määrää tiivistettiin ja uudistumistavoitteet integroitiin osaksi toiminnan suunnittelua.

EK:n vuoden 2016 Must-Win Battles -ydintavoitteet ovat:

- Työmarkkinoiden joustot lisääntyvät ja kilpailukyky paranee.
- Julkinen talous tehostuu.
- Sujuvampi sääntely ja kevyempi luvitus luovat uusia mahdollisuuksia.
- Panostukset tutkimukseen ja koulutukseen tuovat kilpailukykyä.
- Yrittämisen, omistamisen ja ansainvälisessä kilpailussa menestyvien yritysten merkitys hyvinvoinnin perustana ymmärretään.

Tavoitteiden konkretisointi EK:n toiminnaksi tapahtuu toimintasuunnitelman ja siitä jokaiselle EK-laiselle johdettavien tavoitteiden kautta.

Historiallinen sääntömuutos

Edustajiston syyskokouksessa päätettiin EK:n sääntöjen muuttamisesta niin, että EK ei enää jatkossa tee keskitettyjä palkkasopimuksia. Muutos tulee voimaan EK:n hallituksen päätöksellä 30.4.2016 mennessä. Sääntömuutoksen jälkeen EK koordinoi liittojen työehtosopimustoimintaa ja osallistuu lainsäädännön kolmikanta-asioiden valmisteluun.

Toiminta tehostui, kulut laskivat

Jäsenmaksujen osuus EK:n tulo-rahoituksesta oli kertomusvuonna 84 prosenttia. Maksujen perustana olivat jäsenyritysten palkkasummat vuodelta 2014 ja suuremmilla yrityksillä lisäksi jalostusarvot vuodelta 2013. Jäsenmaksuperusteet olivat samat kuin edellisenä vuonna. Varsinaisen toiminnan osuus tulo-rahoituksesta oli 3 prosenttia ja sijoitustoiminnan osuus 13 prosenttia.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat 19,2 miljoonaa euroa. Ne sisälsivät 1,4 miljoonaa euroa maksuja yhteistyöorganisaatioille. Kulut olivat 2,4 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2014.

Toimintavuoden tulos oli sijoitustuotot mukaan lukien 6,6 M€.

Henkilöstökertomus

Vuoden 2015 lopussa EK:n henkilöstömäärä oli 113 työntekijää (kaikki palvelussuhteessa olevat). Heistä 107 työskenteli vakinaisessa ja kuusi määräaikaisessa työsuhteessa. Kertomusvuoden aikana kahdeksan henkilön työsuhde EK:ssa päättyi. Uusia työntekijöitä palkattiin yhdeksän, heistä viisi henkilöä vakinaiseen työsuhteeseen. Kesällä EK tarjosi määräaikaisen harjoittelupaikan neljälle korkeakouluopiskelijalle sekä yhdelle diplomityöntekijälle.

Henkilöstön keski-ikä oli kertomusvuonna 48 vuotta 2 kuukautta. Naisten osuus henkilöstöstä oli 62 prosenttia ja miesten 38 prosenttia. Sairauspoissaoloja oli kertomusvuonna 2,0 prosenttia maksetusta työstä. Vastaava luku vuonna 2014 oli 1,6 prosenttia.

Henkilöstön hyvinvointi vuoden teemana

EK:n vuosittain toteutettavan henkilöstötutkimuksen vastausaktiivisuus nousi 92 prosenttiin, ja tulokset kehittyivät edelleen myönteiseen suuntaan. Henkilöstö on vahvasti sitoutunutta. EK koetaan tärkeäksi vaikuttajaksi ja hyväksi työpaikaksi, jossa tehdään merkityksellistä ja haastavaa työtä.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen oli kertomusvuonna kehittämisen painopisteenä. Huomiota kiinnitettiin erityisesti palautumiseen. Koko henkilöstölle toteutettiin muun muassa terveystarkastus, ja yli 80 prosenttia väestöstä osallistui Firstbeat-hyvinvointianalyysiin. Kertomusvuoden lopulla johdon työpajoissa käynnistettiin EK:n strategisten kyvykkyyksien ja tulevaisuuden kannalta kriittisen osaamisen määrittely.

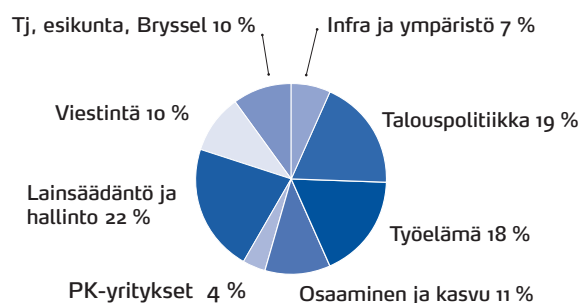
Henkilöstökulut

Pakolliset ja vapaaehtoiset henkilöstökulut olivat vuonna 2015 yhteensä 10,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli 56 prosenttia, ja palkkojen osuus henkilöstökuluista oli 82 prosenttia. Henkilöstökulut laskivat hieman vuoteen 2014 verrattuna. Kannustavan palkitsemisjärjestelmän kautta tulospalkitsemiseen käytettiin 2,9 prosenttia palkkasummasta.

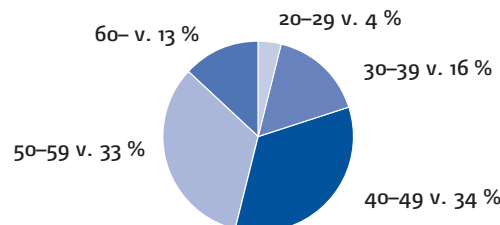
Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2015 yhteensä 184 000 euroa, josta kielikoulutuksen osuus oli 56 000 euroa. Vuonna 2014 vastaavat luvut olivat 157 000 euroa ja 59 000 euroa.

EK-kerhon kautta henkilökunnalle tarkoitettuun liikunta-, kulttuuri- ynnä muuhun vapaa-ajan toiminnan tukemiseen käytettiin 33 500 euroa. Henkilöstökerhon järjestämälle keväiselle Islannin matkalle osallistui lähes 30 EK-laista.

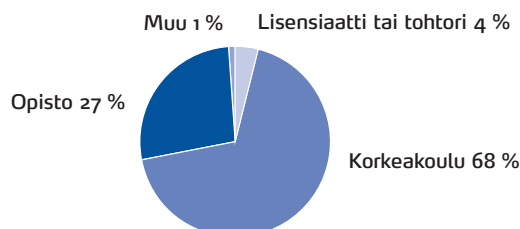
Henkilömäärä vastualueittain

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön koulutustaso

Talouspolitiikka

EK vaikutti hallituksen talouspolitiikan linjauksiin

Suomen talouskehitys jäi vuonna 2015 edelleen vaatimattomaksi. Bruttokansantuote ei kasvanut, ja työttömyys kohosi vuoden aikana selvästi.

Uuden hallituksen ohjelmassa tavoitellaan julkisen sektorin kroonisen alijäämän tasapainottamista sekä meno-leikkauksilla että pitkäkestoisilla rakenteellisilla uudistuksilla. Jo vuodelle 2016 päätettiin merkittävistä säästöistä julkiseen talouteen. Pitkällä aikavälillä suurin säästöpotentiaali on sote-uudistuksella. Vaikka uudistuksen yleislinjat selkenivät vuoden 2015 aikana, tavoiteltujen säästöjen toteutuminen on yhä epävarmaa.

EK vaikutti aktiivisesti uuden hallituksen talous- ja veropolitiittisiin linjauksiin. Hallitusohjelman mukaan veropolitiikalla tuetaan EK:n tavoitteiden mukaisesti yrittämistä, työn tekemistä ja työllisyyttä.

Hallitus sitoutui hallitusohjelmassa siihen, ettei kokonaisveroaste nouse eikä kenenkään palkkaverotus kiristy. Kirjausta voidaan tiukka taloustilanne huomioiden pitää varsin hyvänä. Lupaus rikottiin kuitenkin heti hallituksen ensimmäisessä budjetissa, kun osan palkansaajien verotusta päätettiin kiristää. Pieni- ja keskituloisten verotusta kevennettiin. Kevennys rahoitettiin haittaveroja korottamalla.

Pääomatulojen verotuksen kiristämisestä päätettiin budjetitirihessä, ja ylempi veroprosentti korotettiin 34 prosenttiin.

EK:n tavoitteiden mukaisesti hallitus sitoutui pitämään yhteisöverokannan kilpailukykyisenä. EK korosti hallitusohjelmavaikuttamisessa ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta verotuksen kilpailukykytekijänä. Hallitusohjelmassa todetaan, että verotus on ennakoitavaa sekä johdonmukaista ja että verotuksen linjasta sovitaan vaalikauden alussa ja vältetään epävarmuutta aiheuttavia linjamuutoksia vaalikauden aikana.

Kansainvälinen verotus tapetilla

Aggressiivisen verosuunnittelun estäminen oli esillä kansainvälisissä pöydissä. Työtä tehtiin niin EU:n kuin OECD:n piirissä. EK osallistui kansainväliseen vaikuttamiseen erityisesti BusinessEuropen kautta. Vastuualueen asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti BusinessEuropen vero- ja talouspoliittisten työryhmien työhön.

EK:n talous- ja verovaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana neljä kertaa. Lisäksi valiokunta vieraili syksyllä Brysselissä tavaten merkittäviä päätöksentekijöitä ja vaikuttajia.

Suhdanne- ja palkkatietoa edunvalvonnan tueksi

EK teki kerran kuukaudessa suhdannetiedustelun koko yksityiselle sektorille osana Euroopan komission yhteistä tiedustelujärjestelmää. Vuoden aikana julkaistiin neljä Suhdannebarometriä sekä 12 luottamusindikaattoritiedotetta. Suhdannebarometrin julkistamisen yhteydessä EK otti kantaa ajankohtaisiin talouspoliittisiin kysymyksiin.

Investointitiedusteluilla kartoitettiin kiinteitä investointeja, tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä. Elinkeinoelämän työvoimatarpeita analysoitiin henkilöstö- ja koulutustiedustelulla sekä työaikojen kehitystä työaika- ja poissaolotiedustelulla. Lisäksi vastuualue toteutti monille EK:n jäsenliitoille erilaisia suhdanne- ja yritystiedusteluja.

EK tuotti vuonna 2015 palkkatilastoja, joita varten kerättiin palkkatiedot noin 700 000:sta EK:n jäsenyritysten palveluksessa olevasta henkilöstä. Palkkatilastopalvelujen parantamiseksi ja tehostamiseksi kehitettiin uutta sähköistä yrityspalvelua, joka otetaan käyttöön vuonna 2016. EK tuottaa palkkatilastoja edunvalvonnallisiin tarkoituksiin, jäsenyritysten palvelua varten sekä osaksi Suomen virallista palkkatilastoa.

Tyka-sopimusta jatkettiin vuodella

EK neuvotteli työllisyys- ja kasvusopimukseen (2013) perustuvan kolmannen vuoden palkkaratkaisun. Ratkaisu merkitsi maltillisia 16 euron tai vähintään 0,43 prosentin palkankorotuksia.

EK:n jäsenkentässä oli 160 työtaistelua vuonna 2015. Näistä 105 oli lakkoja, joista 60 prosenttia oli laittomia. Laillisten lakkojen tavallista suurempaa osuutta selittävät syksyn 2015 laaja, maan hallituksen toimiin kohdistunut toimintapäivä sekä lähinnä Postin neuvottelutilanteeseen liittyneet lakot. Työtaistelujen kokonaismäärä kasvoi jonkin verran edellisestä vuodesta. Edellä mainituista syistä johtuen työtaisteluihin osallistuneiden määrä sekä työaikamenetykset kuitenkin moninkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Eläkeuudistus vietiin maaliin

EK:n vaikutti eläkeuudistuksen lainvalmisteluun ja käsitte-lyyn siten, että se hyväksyttiin eduskunnassa neuvottelutuloksen mukaisena. Vuoden 2017 alussa voimaan tulevalla uudistuksella supistetaan julkisen talouden kestävyysvajetta runsaalla 1 prosentilla kansantuotteesta ja estetään työeläkemaksun nosto.

Kertomusvuoden aikana EK osallistui useiden työelämää uudistavien lainsäädäntöhankkeiden valmisteluun. Hankkeilla on tarkoitus muuttaa vuosilomia, määräaikaista ja osa-aikaista työsuhteita sekä irtisanotun työntekijän takaisinottovelvollisuutta koskevia säännöksiä. Uudistettu vuorotteluvapaalaki tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Se tiukentaa vuorotteluvapaan ehtoja pidentämällä vapaalle jäävän työhistoriavaatimusta, puolittaa vapaan enimmäiskeston ja poistaa korkeamman vuorotteluvapaakorvauksen.

EK:lta oma malli sote-valmisteluun

EK toi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun omat linjausehdotuksensa. Niillä tavoitellaan erityisesti menojen kasvun leikkaamista sekä palvelujen saatavuuden ja laadun parantamista. EK:n malleilla luotaisiin tähän kannusteita mm. erottamalla palvelujen järjestäjä ja tuottaja, lisäämällä kustannusten ja laadun läpinäkyvyyttä sekä antamalla asiakkaille mahdollisuus valita palvelujen tuottaja.

Kansallisen tulorekisterin linjaamiseen EK vaikutti yritysten hallinnollista taakkaa vähentävällä tavalla. Rekisteriin tullaan siirtämään vain sellaiset tulotiedot, jotka palkanmaksajilla ovat valmiina palkkahallinnossaan. Lainsäädäntöä tarkistetaan siten, että nämä tiedot riittävät myös etuus päätösten ratkaisemiseen ja vakuutusmaksujen määrittämiseen.

EK sai hallitusohjelman linjauksiin tavoitteensa uudistaa työvoimahallinto ja työnvälitys työllistymistä tukevaksi. Linjauksiin kuuluvat mm. TE-toimistojen aktiivisuuden lisääminen avoimien työpaikkojen täytössä, työttömyysturvan sanktioiden tehokkaan täytäntöönpanon varmistaminen ja yksityisten työvoimapalveluiden roolin vahvistaminen.

EU:sta uusi tietosuoja-asetus

EU:ssa hyväksyttiin uusi tietosuoja-asetus. EK vaikutti vahvasti siihen, että hyväksytty asetus ei aiheuttaisi muutoksia työelämän yksityisyyden suojaa koskevaan lainsäädäntöön ja työnantajalla on jatkossakin oikeus käsitellä työntekijän terveydentilätietoja mm. sairausajan palkanmaksutilanteessa. Lisäksi vaikutettiin siihen, että EK:lla on jatkossakin mahdollisuus kerätä palkkatietoja ja käsitellä niitä tilastotarkoituksessa. Asetuksen on arvioitu tulevan voimaan vuonna 2018.

Vastuualueen nimi vaihtui 2.11.2015 Työmarkkinoista Työelämäksi. Työelämä-sana kuvaa paremmin vastuualueen kokonaisuutta kuin perinteinen ja suppeampi Työmarkkinatnimitys.

Infra ja ympäristö

Lupajärjestelmän sujuvoittamiseen konkreettisia eväitä

EK:n keskeiset tavoitteet erillisten lupamenettelyjen yhdistämisestä, kevyempien menettelyjen käyttöönotosta ja muutoksenhaun kehittämisestä saatiin sisällytetyiksi hallitusohjelman kirjauksiin.

Linjausten täytäntöönpano eteni hallinnossa ympäristön-suojelu- ja YVA-lakien uudistamisessa sekä selvityksessä lupajärjestelmien yhdistämisestä. EK jatkoi ympäristöministeriön kanssa ns. aluefoorumi-yhteistyötä.

EK teetti selvityksen lupajärjestelmän digitalisoinnista ja viesti siitä eri hallinnonaloille. EK:n tavoitteet noteerattiin ministeriöiden digitalisointihankkeissa.

Liikenneinfran rahoitukseen suunnanmuutos

Pitkään jatkunut liikenneinfran rahoituksen aleneminen saatiin käännettyksi hallitusohjelmassa. Lisärahoitus kohdistetaan korjausvelan pienentämiseen, mikä vastaa EK:n tavoitteita. Liikenteen ja logistiikan maksujen ja verojen nousu torjuttiin.

EK teetti selvityksen liikenneinfrarahoituksen kohdentamisen periaatteista sekä järjesti sen pohjalta sidosryhmäseminaarin. Tavoitteena on suunnata rahoitusta paremmin elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti, ja liikennehallinnossa käynnistettiin tämän mukaisesti uusien kohdentamiskriteerien määrittely.

Päästökaupan uudistukset ja Pariisin kokous vuoden ilmastoteemoja

Hallitusohjelmaan saatiin yhteistyössä jäsenliittojen kanssa sisällytetyksi päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensointi. EK vaikutti lisäksi EU:n päästökauppadirektiivin uudistamiseen BusinessEuropen kautta sekä suorilla yhteyksillä päätöksentekijöihin. Tavoite hiilivuodon torjuntatoimenpiteistä toteutui kohtuullisesti komission esityksessä.

EK osallistui kansainväliseen "hiilelle hinta" -aloitteeseen ja sen julkistamiseen Pariisin ilmastokokouksen yhteydessä. Lisäksi EK organisoivat elinkeinoelämän ja hallinnon välisen suomalais-ruotsalaisen oheistapahtuman metsien roolista ilmastonmuutoksen hillinnässä.

EK järjesti ilmastokokousta edeltävän kansallisen seminaarin yhdessä Kansainvälisen kauppakamarin (ICC Suomi) kanssa. Seminaarissa nostettiin esiin myös palkansaaja- ja ympäristöjärjestöjen näkemyksiä. EK tiivistä ilmastokokoukseen liittyvää viestintää erillisen nettisivun, twitterin ja toimittajataapaamisten avulla, ja EK noteerattiin hyvin sekä tietolähteenä että kommentoijana.

Kiertotalous ja cleantech edistämisen kohteina

EK valmisteli linjaukset kiertotalouden edistämisen keinoista EU-tasolla. Linjaukset viestittiin komissiolle ennen komission ehdotuksen antamista, ja keskeiset tavoitteet saatiin sisällytetyksi sen toimenpideohjelmaan. Myös BusinessEuropen linjausten suuntaamiseksi EK vaikutti aktiivisesti. Yhteistyössä liittoyhdistyksen kanssa vaikutettiin lisäksi Suomen kannanotoihin.

EK teetti yrityskselyt ilmastomuutoksen hillinnän ja kiertotalouden edistämisestä. Näitä hyödynnetään edunvalvonnan jatkotoimissa sekä yritysten hyvien käytäntöjen edistämisessä. Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen uudistaminen saatiin valmistelluksi päätöksentekovaiheeseen. EK ohjasi tiiviisti Cleantech Finland -bränditoiminnan uudistuksia. Yritysten jäsenmaksuista luovuttiin, yrityksille laadittiin brändi-käsikirja ja toiminnasta välitettiin tietoa alueellisissa tilaisuuksissa partneriorganisaatioiden kanssa.

Osaaminen ja kasvu

Ammatillisen koulutuksen kokonaisuudistus hallituksen kärkihankkeeksi

Ammatillisen koulutuksen kokonaisuudistus, tutkintorakenteen ja ammatillisten tutkintojen kehittämistyö käynnistyi. Tavoitteena on vähentää tutkintojen määrää, korostaa joustavuutta ja yksilöllistä suuntautumista sekä vauhdittaa tutkintojen uudistumista.

Hallitus aloitti syksyllä myös opintotukiudistuksen. EK:n ehdottama malli, joka pidentäisi työuria alkupäästä, on mukana hallituksen valmistelussa.

Kertomusvuoden aikana valmisteltiin myös EK:n 3+6-oppisopimusmalli, jossa ei-työsopimussuhteisen ennakkokojakson jälkeen solmitaan tutkinnon osan suorittamiseen tähtäävä oppisopimus. Tavoitteena on madaltaa yritysten kynnystä tarjota oppisopimuksia alle 25-vuotiaille nuorille.

Osaamiset kohdalleen ja esteet pois globaalin digitalouden tieltä

Digitalisaation hyödyntämiseksi koottiin eri aloja edustava, yritysjohtajista koostuva digiryhmä. Globaalissa kilpailussa pärjääminen ja tuloksellinen innovointi edellyttävät ajantasaista osaamista.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tavoitetasoa on nostettava. EK piti tärkeänä keskittää resurssit alakohdaisiin ja alueellisiin osaamistihentymiin, joihin rakentuu kilpailukyinen ja ajanmukainen ympäristö. Käynnistyneitä rakenteellisia uudistuksia ja profilointia on hyvä jatkaa.

Digitalouden osaamistarpeita luodattiin Aalto-yliopiston ja Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa. Suomalaisen tutkintokoulutuksen saaminen kansainvälisille koulutusmarkkinoille parani merkittävästi, kun eduskunta hyväksyi 15.12.2015 lain, jonka myötä suomalaisia korkeakoulututkintoja voidaan myydä kansainvälisillä koulutusmarkkinoilla. Ensimmäinen askel lainsäädännön esteiden purkamiseksi otettiin.

EK jatkoi aktiivista vaikuttamista Team Finlandin yrityslähtöisessä kehittämisessä. Varmistettiin, että Finpron yhtiöittämisen yhteydessä elinkeinoelämän vaikuttamismahdollisuudet säilyvät. EK teki aloitteen yhdessä Suomen Yrittäjien kanssa pk-yritysten kansainvälistymiseen liittyvien rahoitusinstrumenttien uudistamiseksi.

EK:n Uudistumisareena tiivistyi yhteistyötä kasvuyritysten kanssa, verkotti isoja ja pieniä kasvuyrityksiä sekä nosti esiin erilaisia kumppanuuden toimintatapoja. Uudistumisareena konkretisoitui Villa Eiran keskustelutilaisuudessa sekä Slush

Dive -tapahtumassa. EK näkyi hyvin myös varsinaisessa Slushin päätapahtumassa.

Kumppanuusneuvotteluita ja rahoitusmarkkinoita

Transatlanttiset kauppa- ja investointineuvottelut (TTIP) etenivät. EK osallistui vilkkaaseen ja kriittiseenkin keskusteluun kauppa- ja investointisopimusten, erityisesti TTIP:n, merkityksestä. Jatkettiin aktiivista vuorovaikutusta Venäjän viranomaisten ja EK:n sikäläisen sisarjärjestön kanssa. BusinessEuropen Russia Networkin kautta EK piti yllä rakentavaa vuoropuhelua. Lisäksi tiedotettiin Venäjällä tapahtuneista toimintaympäristön muutoksista.

EU:n ja kansallisen tulliuudistuksen toteuttaminen kustannustehokkaasti sekä maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtäminen Tullilta Verohallinnolle toteutettiin EK:n vaikutuksella yritysten edun mukaisesti. EU:ssa linjattiin seuraavalle viidelle vuodelle kauppapolitiikan strategia, johon EK oli aktiivisesti vaikuttamassa.

Kehityspolitiikassa vahvistettiin merkittävästi yksityisen sektorin osallistumismahdollisuuksia kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. EK:n tavoitteiden mukaisesti Finfundin panostusta lisättiin tuntuvasti, ja uuden sukupolven investointi-instrumentin valmistelu käynnistettiin.

EK:n painopisteenä yritysrahoituksessa olivat erityisesti viennin rahoituksen kehittämistoimet, ml. pk-yritysten pääsy viennin rahoitukseen sekä pk-yritysten rahoitusvaihtoehtojen kehittäminen. EK:n linjausten pohjalta annettiin mm. hallituksen esitys viennin rahoituksen valtuuksien merkittävästä lisäämisestä. EU:ssa EK vaikutti erityisesti pääomamarkkinaunionin fokusoimiseksi rahoitusmarkkinoiden esteiden poistamiseen ja markkinaehtoisiiin toimiin rahoitusvaihtoehtojen ja likviditeetin lisäämiseksi.

Viennedistämismatkoista vauhtia kasvuun

EK koordinoi Turkkiin, Puolaan, UAE:n, Meksikoon sekä Indonesiaan tehtyjen valtiovierailujen yritysdelegaatio-osuuden. Käytännön järjestelyjen osalta yhteistyötä Finpron kanssa kehitettiin ja selkeytettiin.

Vastuualueen nimi vaihtui kertomusvuonna. Elokuuhun asti nimi oli Kilpailukyky ja kasvu, elokuusta eteenpäin enemmän vastuualueen toimintaa kuvaava Osaaminen ja kasvu.

Yrityslainsäädäntö

Panostusta parempaan sääntelyyn

EK julkaisi kertomusvuoden maaliskuussa selvityksen hyvästä sääntelystä sekä elinkeinoelämän viisi teesiä, joilla sääntelyä vähennetään ja kevennetään. Hallitusohjelman kirjaukset sääntelyn sujuvoittamisesta vastaavat hyvin EK:n tavoitteita.

EK viesti elinkeinoelämän tavoitteista tehokkaasti myös Brysselissä sekä komission että Euroopan parlamentin edustajille.

Kohti toimivaa kilpailua

EK käynnisti syksyllä yhdessä jäsenliittojen kanssa selvityksen tekijöistä, jotka aiheuttavat kilpailuneutraliteettiongelmia yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan välillä ja piti teemaa esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Kertomusvuonna EK osallistui EU:n uudistetun hankintasääntelyn kansallista toimeenpanoa valmistelleen työryhmän työhön. EK painotti muun muassa viranomaisvalvonnan tärkeyttä hankintasääntelyn noudattamisessa sekä viranomais-ten markkinoille menon kieltämistä sidosyksikkösuhteissa ja viranomaisyhteistyössä. EK oli myös mukana komission julkisten hankintojen asiantuntijaryhmässä.

EK vaikutti kilpailurikkomusten vahingonkorvausdirektiivin kansallista toimeenpanoa valmistelleessa työryhmässä korostaen vastaajayrityksen kohtuullisia puolustautumisoi-keuksia. Osallistuttiin myös kilpailulain kokonaisuudistusta valmistelevan työryhmän työhön alleviivaten tutkintaprosessin osapuolten tasapainoisten oikeuksien tärkeyttä.

Vireillä monia digitaalisia markkinoita koskevia uudistuksia

EK vaikutti aktiivisesti komission toukokuussa julkaisemaan digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan. Strategia sisältää kattavan digitaalisiin markkinoihin liittyvän sääntely- ja toimenpidesuunnitelman.

Välitettiin aktiivisesti elinkeinoelämän näkemyksiä EU:n tekijänoikeussääntelyn ja kuluttajansuojasääntelyn uudistusten valmisteluun. Molemmat sääntelyuudistukset ovat osa strategian toimeenpanoa, ja komissio julkaisi ehdotukset sääntelyn uudistuksiksi vuoden lopussa.

EK jatkoi vaikuttamista kansalliseen tekijänoikeussääntelyyn. Useita tekijänoikeuslain muutoksia, mm. tekijänoikeus-sopimusten kohtuullistamisesta ja verkkotallennuspalveluiden sopimuslisenssiratkaisusta, tuli voimaan kesäkuussa alussa. Lisäksi jatkettiin vaikuttamista tekijänoikeuksien yhteishallinnointidirektiivin kansallisen täytäntöönpanon valmisteluun.

Jatkettiin vaikuttamista eurooppalaisen patenttiuudistuksen voimaansaattamiseksi. Välitettiin elinkeinoelämän näkemyksiä EU:n tavaramerkkidirektiivin ja -asetuksen uudistamiseksi sekä liikesalaisuuksien suojaa koskevasta direktiiviehdotuksesta käytyihin neuvotteluihin. Tavaramerkejä ja liikesalaisuuksien suojaa koskevat sääntelyuudistukset hyväksyttiin EU:ssa loppuvuodesta.

Tiiviit neuvottelut EU:n tietosuoja-sääntelyn uudistamisesta jatkuivat koko vuoden, ja EK jatkoi aktiivista vaikuttamista neuvotteluihin. Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat uuden sääntelyn sisällöstä vuoden lopussa.

Listayhtiöiden hallinnointikoodi uudistettiin

Uusi listayhtiöiden hallinnointikoodi valmistui lokakuussa. EK osallistui aktiivisesti uuden koodin laatimiseen.

EK vaikutti osakkeenomistajan oikeudet -direktiivin valmisteluun korostaen johdon palkitsemiseen ja lähipiiri-liiketoimiin liittyvien velvoitteiden maltillisuuden tärkeyttä. EU:n tilintarkastussääntelyn kansallisessa toimeenpanossa EK korosti kansallisen ylisääntelyn välttämisen merkitystä.

Syksyllä EK osallistui verkkokeskusteluun osakeyhtiölain muutostarpeista.

Komissio julkaisi EU:n pääomamarkkinaunioniin liittyvät ensimmäiset lainsäädäntöehdotukset syyskuussa. Vaikka ehdotukset ovat oikeansuuntaisia, EK pelkää niiden myönteisten taloudellisten vaikutusten jäävän vaatimattomiksi.

PK-yritykset

Pk-yritykset uudistuvat

Yrittäjyyden tilannekuva vuonna 2015 oli odotetun monivahteinen. Uusi startup-sukupolvi muokkasi jälleen kansallisten yrittäjyysasenteita positiivisempaan suuntaan ja vahvisti monen nuoren yrittäjyysaikomuksia entisestään. Samaan aikaan yhä useampi yritys lopetti toimintansa tai vaihtoi omistajaa yrittäjien ikääntymisen seurauksena.

Aloittavien ja lopettavien yrittäjien lisäksi Suomessa on kasvava joukko pk-yrityksiä, jotka tavalla tai toisella ovat muutostilanteessa. Globalisaatio, digitalisaatio, ilmastonmuutos ja muut megatrendit koskettavat laajasti myös pk-yrityksiä, joista osa hyödyntää uusia ilmiöitä liiketoimintansa kehittämisessä ja osa sopeuttaa toimintaansa kilpailuympäristön muuttuessa. Kaiken kaikkiaan yritysten ja yrityskannan uudistuminen vauhdittuivat vuonna 2015.

Hallitusohjelma yrittäjämönteinen

EK:n yrittäjyyslinjaukset menivät hyvin läpi hallitusohjelma-vaikuttamisessa. Työmarkkinoihin kohdistuvat uudistukset ja sääntelyn purkuun liittyvät hankkeet olivat tärkeimmät onnistumiset.

Yritysten kansainvälistymisen tukemisen osalta hallitusohjelmaan ei saatu riittävästi konkretiaa, joten edunvalvonnalle jää vielä tehtävää Team Finlandin jalkauttamisessa koko Suomen yrityspopulaation käyttöön. Samoin julkisen palvelutuotannon avaaminen yksityiselle kilpailulle vaatii vielä pitkäjänteistä edunvalvontatyötä; Suomessa elää yhä sitkeästi käsitys julkisen palvelutuotannon ensisijaisuudesta.

Tutkimusperusteista edunvalvontaa

Tavoitteiltaan monimuotoisen yrittäjäkentän tehokas edunvalvonta edellyttää tuekseen laajaa selvitystoimintaa, jonka avulla tunnistetaan erilaisten toimialojen, yritysten ja yrittäjien toisistaan poikkeavat tarpeet. Tätä tarkoitusta varten kertomusvuonna julkaistiin jälleen kaksi pk-toimintaympäristökyselyä, jotka piirtävät tarkkaa ajankohtais- ja kehityskuvaa yritysten tilanteesta. Vuodesta 2011 lähtien toteutetut pk-toimintaympäristökyselyt ovat saavuttaneet vakiintuneen aseman yhtenä tuoreen yrittäjyystiedon ja päätöksenteon taustainformaation lähteenä.

Lisäksi alkuvuonna 2015 julkaistiin järjestyksessään jo neljäs, kuntatilastoihin ja yrityskyselyyn perustuva EK:n Kuntaranking, jossa etsittiin Suomen yritysmönteisimpiä seutukuntia. Tutkimus on lisännyt kuntapäätäjien ja elinkeinoelämän välistä vuorovaikutusta, ja monilla alueilla rankingia käytetään yhtenä toteutetun elinkeinopolitiikan arvioinnin mittarina.

EK kehitti aluetoimintaansa

Vuonna 2014 pilotoitu ja kauppakamarien kanssa toteutettava yhteistyökonsepti – EK-foorumi – oli toiminnassa myös vuonna 2015. EK-foorumi on EK:n tärkein tapa olla läsnä koko Suomen alueella. Vuoden 2015 aikana järjestettiin kaikkiaan 32 foorumia ympäri Suomen yhteistyössä kauppakamarien kanssa. Foorumien teemoissa vuonna 2015 nousivat esiin mm. ajankohtaiset työmarkkinakysymykset, yritysten kansainvälistymispalvelut (Team Finland) sekä oppisopimus.

Aluetoimintaa toteutettiin järjestämällä säännöllisiä tapaamisia jäsenliittojen alue-edustajien kanssa, toimimalla aktiivisesti maakunnallisissa yhteistyöelimissä sekä tapamalla säännöllisesti kuntapäätäjiä, alueellisia vaikuttajia sekä erityisesti aktiivisilla vierailuilla maakuntien pk-yrityksiin.

Nuorisotyöllisyys erityisteemana

Keväällä 2015 EK-foorumien yhteydessä toteutettiin lisäksi kahdeksalla paikkakunnalla haastekampanja ”Palkkaa nuori – pelastetaan Suomi!”. Nuorten työllisyys kiinnosti laajasti sekä nuoria, työnantajia että mediaa. EK päättikin jatkaa Nuorille töitä! -teeman parissa myös vuonna 2016 positiivisten kokemusten rohkaisemana.

Nuorten työllistymiseen tarvitaan laajaa keinovalikoimaa, ja perinteisten työpaikkojen lisäksi EK on ajanut voimakkaasti oppisopimuskoulutuksen edistämistä nuorten keskuudessa. EK:n omaa 3+6-oppisopimusmallia pilotoidaan parhaillaan Keski-Uudellamaalla. Syksyn aikana yhteistyössä TATin kanssa toteutettu opinto-ohjaajille suunnattu tietoisuus oppisopimuksesta keräsi yli sata opinto-ohjaajaa kuulolle ympäri Suomea. Lisäksi tuotettiin oppisopimusta koskeva julkaisu.

Suomen talouden tila oli vuoden aikana edelleen heikko. Viennin ja kotimarkkinoiden käänteen aikaansaaminen on ollut EK:n viestinnän keskeinen teema. Muun muassa kevään eduskuntavaaleissa ja niitä seuranneissa hallitusneuvotteluissa talouden aiheet hallitsivat laajaa yhteiskunnallista keskustelua. EK julkisti vaalien jälkeen omat hallitusohjelmatavoitteensa. Suomalaisen työn heikkoon kustannuskilpailukyyn on kiinnitetty huomiota lukuisissa haastatteluissa ja muissa tilaisuuksissa. Myös yhteydenpito suomalaisen mediaan oli hyvin tiivistä.

EK julkisti kertomusvuonna useita laajaa kiinnostusta saaneita selvityksiä: Mahdollisuuksien Suomi – EK:n yrittäjäylinjaukset 2015–2019, Vauhtia vientiin, voimaa kotimarkkinoille – EK:n vaalitavoitteet hallituskaudelle 2015–2019, Hyvä sääntely – parempi Suomi, Pohjoinen tahtotila, Infra- ja ympäristöluovitus sujuvaksi, Osaamisen rima korkealle – kunnianhimoa tavoitteisiin, Otetaan digiloikka!, Keikkatöitä tarvitaan – työntekoa ei tule rajoittaa sekä Euroopan uusi kasvu.

Työmarkkinoilla vuosi oli myös viestinnän osalta kiireinen. Keväällä jatkuneet työrauhaneuvottelut ja heti vaalien jälkeen hallituksen aloitteesta käynnistyneet yhteiskuntasopimusneuvottelut eivät johtaneet tulokseen, mutta yksi median pääaiheista ne olivat. EK:n viestintä pyrki määrätietoisesti nostamaan esille sekä työrauhan että Suomen kustannuskilpailukyyn parantamisen merkityksen paitsi yrityksille myös työllisyydelle ja koko yhteiskunnan hyvinvoinnille. Työllisyys- ja kasvusopimuksesta osapuolet ylsivät ratkaisuun kolmannen vuoden osalta. Julkisuudessa myös tämä sopimus oli näkyvästi esillä.

Loppuvuoden aikana EK profiloitui myös Pariisin ilmastokokouksen yhteydessä. EK järjesti lukuisia toimittajatapaamisia, ja järjestön kannat ja arviot saivat laajaa julkisuutta suomalaisessa mediassa.

Syksyllä äkisti Suomeen suuntautunut turvapaikanhakijoiden tulo aiheutti nopeita toimia. EK valmisti esityksensä tilanteen hoitamiseksi ja turvapaikanhakijoiden työllistämiseksi. Lisäksi suunniteltiin yritystoiminnasta kiinnostuneille oleskeluluvan saaneille suunnattu kiertue vuodelle 2016. Maahanmuuttajille on tarkoitus kertoa suomalaisesta yritystoiminnasta, ja yhdessä yhteistyökumppanien kanssa annetaan siihen myös opastusta.

Viestintäyksikkö organisoitui kertomusvuonna uudelleen erityisesti digitaalisen viestintäympäristön vaatimalla tavalla. EK:n verkkosivuilla julkaistiin päivittäin entistä enemmän elinkeinoelämän edunvalvontaa tukevaa materiaalia. Myös sosiaalisessa mediassa EK vahvisti selvästi asemaansa.

EK-Tieto Oy

EK-Tieto Oy on EK:n kokonaan omistama yhtiö, jonka toiminnan pääpaino on koulutuksessa. Yhtiö järjestää sekä itse että EK:n jäsenliittojen avulla EK:n jäsenille suunnattua edullista koulutusta erityisesti työsuhdeasioissa, verotuksessa ja yritysturvallisuudessa. Yleisten kurssien lisäksi järjestetään alakohtaisia ja yrityskohtaisia kursseja.

EK-Tieto Oy:n koulutuksiin osallistui kertomusvuonna hieman yli 2 000 henkilöä. Suosituimpia aiheita olivat ennakoperintää ja työsuhdeasioiden perusteita koskevat koulutus-tilaisuudet.

EK-Tiedon toiminta on osa EK:n tarjoamaa jäsenpalvelua, ja se on integroitu tiiviisti EK:n muuhun toimintaan. Kouluttajina toimivat pääsääntöisesti EK:n ja jäsenliittojen asiantuntijat. EK-Tieto Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa sivutoimisen toimitusjohtajan lisäksi kolme työntekijää.

Työsuhdejuristit Oy

Työsuhdejuristit Oy tarjoaa EK:n jäsenyrityksille maksullista oikeusapua työsuhderiidoissa. EK-Tieto Oy omistaa Työsuhdejuristit Oy:n sataprosenttisesti. Työsuhdejuristit Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa päätoiminen toimitusjohtaja ja kaksi lakimiestä.

Työsuhdejuristit Oy hoitaa toimeksiantoja koko maassa. Jutut ohjautuvat yhtiölle joko EK:n jäsenliittojen kautta tai suoraan jäsenyrityksiltä. Yhtiö sai vuoden 2015 aikana yli 100 uutta toimeksiantoa. Toimeksiantoja tuli erityisesti teknologiateollisuuden, kaupan alan, sosiaalialan, kiinteistöpalvelujen sekä opetusalan jäsenyrityksistä. Suurin osa yhtiön hoitamista jutuista käsiteltiin yleisissä tuomioistuimissa, mutta yhtiön hoidettavaksi tuli merkittävästi myös työtuomioistuimissa käsiteltäviä juttuja.

Toimitusjohtajalta

Kuva: Magi Viljanen

Vuosi 2015 oli edelleen taantumavuosi. Suomen talous sinnitelti alavireessä ja myös maailmantaloudessa näkyi kasvavia huolenaiheita. Suomalaisia yrityksiä painoi raskaasti takavuosi syntynyt jälkeenjääneisyys kilpailukyvyssä.

Kevään eduskuntavaalit käytiin siis talouden puolesta vaikeassa toimintaympäristössä. Uuden hallituksen ohjelmaan sisältyi monia uudistuksia ja tavoitteita, jotka toteutuessaan helpottavat talouden nousua ja työllisyyden kääntymistä kasvuun. Hallitusohjelmaan vaikuttaminen oli luonnollisesti olennainen osa EK:n toimintaa.

Yksi hallituksen keskeisistä tavoitteista on kustannuskilpailukyvyyn parantaminen. Työmarkkinoiden keskusjärjestöt aloittivat hallituksen pyynnöstä jo keväällä neuvottelut kilpailukykyä ja työllisyyttä parantavasta yhteiskuntasopimuksesta. Tulosta ei kuitenkaan tullut useammasta yrityksestä huolimatta vuoden loppuun mennessä. Kiitosta voi sen sijaan antaa siitä, että järjestöt pystyivät kesällä sopimaan työllisyys- ja kasvusopimuksen jatkamisesta yhdellä vuodella erittäin mallillisella tasolla.

Suomi on takamatkalla keskeisiin kilpailijoihin nähden myös työtaisteluissa. Lakkoja on paljon, ja erityisenä ongelmana ovat kohtuuttomat tukilakot. Esimerkiksi Postin sopimusneuvottelujen aikana nähtiin jälleen kerran, että tukilakoilla uhkaillaan herkästi eivätkä uhkaukset ole missään

suhteessa varsinaiseen työriitaan. Neuvotteluja työrauhajärjestelmän kehittämisestä jatkettiin keväällä, mutta jälleen kerran ilman tulosta.

Työmarkkinatoiminta oli monin tavoin esillä myös EK:n liittoyhteisössä. EK:n edustajisto teki toimintavuoden syksyllä historiallisen päätöksen muuttaa EK:n sääntöjä niin, ettei EK enää tee keskitettyjä tulopoliittisia ratkaisuja huhtikuun lopun 2016 jälkeen. Päätös oli vuosia jatkuneen harkinnan tulos. Työhedoista päätetään jatkossa liitoissa ja tulevaisuudessa toivottavasti yhä enemmän yrityksissä.

Yksi Suomea ja koko Eurooppaa kohdannut mullistus oli toimintavuonna tietenkin pakolaiskriisi, jonka mittasuhteet yllättivät koko Euroopan. Suomi selvisi kriisistä ainakin ensi alkuun kohtuullisen hyvin. Suomalaiset viranomaiset kykenivät reagoimaan akuuttiin tilanteeseen tehokkaasti. Jotta pakolaiskysymys ja maahanmuutto käännetään kaikinensa voitoksi, tarvitsemme tehokkaita kotouttamistoimia ja uusia rohkeita päätöksiä työllistämisen helpottamiseksi.

Toimintavuosi toi myös pitkään toivottuja kansainvälisiä uutisia. Pariisissa allekirjoitettiin ainutlaatuisen kattava ilmasopimus, joka toteutuessaan luo nykyistä tasapuolisemmat edellytykset kilpailla globaaleilla markkinoilla. Sopimuksen toimeenpano avaisi myös aivan uusia mahdollisuuksia suomalaiselle puhtaalle teknologian vientiyrityksille.

Jyri Häkämies, toimitusjohtaja

EK:n jäsenliitot vuoden 2015 lopussa

- Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
- Elintarviketeollisuusliitto ry
- Energiateollisuus ry
- Finanssialan Keskusliitto
- Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry
- Kaupan liitto ry
- Kemianteollisuus ry
- Kiinteistötyönantajat ry
- Kumiteollisuus ry
- Logistiikkayritysten Liitto ry
- Lääketeollisuus ry
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- Metsäteollisuus ry
- Muoviteollisuus ry
- Palvelualojen työnantajat PALTA ry
- Puusepänteollisuus ry
- Rakennusteollisuus RT ry
- Rannikko- ja Sisävesiliikenteen Työnantajaliitto RASILA ry
- Satamaoperaattorit ry
- Sivistystyönantajat ry
- Sosiaalialan Työnantajat ry
- Teknokemian Yhdistys ry
- Teknologiateollisuus ry
- Tekstiili- ja Lasialojen Liitto TL ry
- Terveyspalvelualan Liitto ry
- Viestinnän Keskusliitto ry
- Yleinen Teollisuusliitto YTL

EK:n hallitus 2015

Puheenjohtaja

- Hallituksen puheenjohtaja Matti Alahuhta, *Outotec Oyj*

Varapuheenjohtajat

- Pääjohtaja Taavi Heikkilä, *Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta*
- Hallituksen puheenjohtaja Johanna Ikäheimo, *Lappset Group Oy*

Muut jäsenet

- Toimitusjohtaja Mikael Aro, *VR-Yhtymä Oy*
- Toimitusjohtaja Juha Gröhn, *Atria Oyj*
- Hallituksen puheenjohtaja Antti Herlin, *KONE Oyj*
- Rehtori Kaija Holli, *Tampereen yliopisto*
- Pääjohtaja Kari Jordan, *Metsä Group*
- Toimitusjohtaja Juhapekka Joronen, *SOL Palvelut Oy **
- Pääjohtaja Reijo Karhinen, *OP-Pohjola osk*
- Varatoimitusjohtaja Tero Kiviniemi, *YIT Oyj*
- Toimitusjohtaja Jaana Korhola, *Fazer Food Services Oy*
- Toimitusjohtaja Timo Lappalainen, *Orion Oyj*
- Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila, *Elisa Oyj*
- Hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi, *Oras Oy*
- Toimitusjohtaja Tuomas Pere, *Pintos Oy*
- Hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa, *Nokia Oyj*
- Toimitusjohtaja Pekka Soini, *Sanoma Media Finland Oy*
- Hallituksen puheenjohtaja Maarit Toivanen-Koivisto, *Onninen Oy*
- Toimitusjohtaja Antti Vilkkunen, *Kanteleen Voima Oy*
- Toimitusjohtaja Kari Virta, *ISS Palvelut Oy ***

* 20.5.2015 lähtien

** 20.5.2015 asti

EK:n vuodelle 2015 valittu edustajisto

Varsinaiset edustajat

Autoliikenteen Työnantajaliitto ALT ry

Konsernijohtaja Antti Norrlin, <i>Koiviston Auto -yhtymä</i>	Toimitusjohtaja Tom Ward, <i>Nobina Finland Oy</i>
Toimitusjohtaja Jouni Sopula, <i>Schenker Oy</i>	Toimitusjohtaja Heikki Alanko, <i>Oy Pohjolan Liikenne Ab</i>

Elintarviketeollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Timo Jänne, <i>Linkosuo Leipomo Oy</i>	Toimitusjohtaja Jari Elonen, <i>Elonen Oy</i>
Toimitusjohtaja Esa Rautalinko, <i>VAASAN Oy</i>	Toimitusjohtaja Hannu Kottonen, <i>HKScan Oyj</i>
Toimitusjohtaja Marina Sabel, <i>Riitan Herku Oy</i>	Toimitusjohtaja Leena Laitinen, <i>Oy Snellman Ab</i>
Jarmo Oksman, <i>Osuuskunta Satamaito</i>	Toimitusjohtaja Antti Orkola, <i>Viking Malt Oy</i>

Energiateollisuus ry

Toimitusjohtaja Antti Jukarainen, <i>HeadPower Oy</i>	Toimitusjohtaja Taisto Lehonmaa, <i>Suomen Energia-Urakointi Oy</i>
Toimitusjohtaja Timo Karttinen, <i>Fortum Oyj</i>	Toimitusjohtaja Hannu Kostiainen, <i>Vattenfall Oy</i>
Toimitusjohtaja Reijo Kolehmainen, <i>Lappeenrannan Energia Oy</i>	Toimitusjohtaja Pertti Laukkanen, <i>Vantaan Energia Oy</i>
Toimitusjohtaja Perttu Rinta, <i>Suur-Savon Sähkö Oy</i>	Toimitusjohtaja Jorma Korhonen, <i>Pohjois-Karjalan Sähkö Oy</i>
Toimitusjohtaja Stefan Storholm, <i>Oy Herrfors Ab</i>	Toimitusjohtaja Patrick Wackström, <i>Porvoon Energia Oy</i>
Toimitusjohtaja Jarmo Tanhua, <i>Teollisuuden Voima Oyj</i>	Toimitusjohtaja Lauri Virkkunen, <i>Pohjolan Voima Oy</i>

Finanssialan keskusliitto ry

Toimitusjohtaja Nina Arkilahti, <i>Svenska Handelsbanken Abp</i>	Talusojohtaja Anders Norrena, <i>Svenska Handelsbanken Abp</i>
Yhtiölakimies Kaisa Forsström, <i>Veritas Eläkevakuutus</i>	Talusojohtaja Tommy Sandås, <i>Veritas Eläkevakuutus</i>
Henkilöstöjohtaja Harri Hietaranta, <i>Danske Bank Oyj</i>	Maajohtaja Kenneth Kaarnimo, <i>Danske Bank Oyj</i>
Toimitusjohtaja Arto Jurttila, <i>Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö</i> ...	Johtaja Sari Styrman, <i>Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö</i>
Lakiasiaintojohtaja Markku Koponen, <i>OP-Pohjola-ryhmä</i>	Strategiajohtaja Tom Dahlström, <i>OP-Pohjola-ryhmä</i>
Toimitusjohtaja Antti Kuljukka, <i>Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia</i>	Varatoimitusjohtaja Eero Eriksson, <i>Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia</i>
Toimitusjohtaja Pasi Kämäri, <i>Säästöpankkiliitto</i>	Toimitusjohtaja Tommi Rytönen, <i>Nooa Säästöpankki</i>
Toimitusjohtaja Jussi Laitinen, <i>Aktia-konserni</i>	Varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa, <i>Aktia-konserni</i>
Varatoimitusjohtaja Olli-Petteri Lehtinen, <i>Nordea-konserni</i>	Varatoimitusjohtaja Topi Manner, <i>Nordea-konserni</i>
Toimitusjohtaja Petri Niemisvirta, <i>Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö</i>	CFO Peter Johansson, <i>Sampo Oyj</i>
Talusojohtaja Pekka Pajamo, <i>Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma</i>	Hallintojohtaja Timo Kaisanlahti, <i>Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma</i>
Yhtiöryhmän johtaja Jari Sundström, <i>LähiTapiola-ryhmä</i>	Toimitusjohtaja Jukka Kinnunen, <i>LähiTapiola Vahinkovakuutus</i>

Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Mika Kiljunen, <i>StaffPoint Holding Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Aaron Michelin, <i>Enersense International Oy</i>
Toimitusjohtaja Iikka Lindroos, <i>ManpowerGroup</i>	Talusojohtaja Katja Jaakonsaari, <i>Adecco Finland Oy</i>

Kauppa liitto ry

Toimitusjohtaja Harri Broman, <i>Broman Group Oy</i>	Toimitusjohtaja Helena Pettersson, <i>Oy SCA Hygiene Products Ab</i>
Toimitusjohtaja Catarina Fagerholm, <i>Instru optiikka Oy</i>	Toimitusjohtaja Pasi Kohmo, <i>Silmäasema Fennica Oy</i>
Pääjohtaja Taavi Heikkilä, <i>Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto</i>	Toimitusjohtaja Jouko Vehmas, <i>Kymen Seudun Osuuskauppa</i>
Toimitusjohtaja Mikko Helander, <i>Kesko Oyj</i>	Johtaja Matti Mettälä, <i>Kesko Oyj</i>
Toimitusjohtaja Pekka Helander, <i>Salon Passeli-auto Oy</i>	Toimitusjohtaja Tom Terinkoski, <i>Teknotoimi Oy Autokiila</i>
Apteekkari Pekka Karttunen, <i>Siilinjärven apteekki</i>	Toimitusjohtaja Risto Kanerva, <i>Turun 6. Humaliston apteekki</i>
Toimitusjohtaja Hille Korhonen, <i>Alko Oy</i>	Henkilöstöjohtaja Tytti Bergman, <i>Alko Oy</i>
Toimitusjohtaja Tomi Korpisaari, <i>Olavi Korpisaari Oy</i>	Toimitusjohtaja Jaana Hertsberg, <i>K-kauppiasliitto ry</i>

Varsinaiset edustajat

Toimitusjohtaja Antti Määttä, <i>Osuuskauppa Keskimaa</i>	Henkilöstöjohtaja Leena Olkkonen, <i>Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta</i>
Toimitusjohtaja Aki Ojanen, <i>Aspo Oyj</i>	Toimitusjohtaja Petri Heino, <i>Heinon Tukku Oy</i>
Toimitusjohtaja Juha-Pekka Pöntinen, <i>Starkki Oy Ab</i>	Toimitusjohtaja Eero Hautaniemi, <i>Oriola-KD Oyj</i>
Kauppaneuvos Matti Pörhö, <i>Pörhön Autoliike Oy</i>	Toimitusjohtaja Mikko Servo, <i>Satakunnan Autotalo</i>
Toimitusjohtaja Lauri Sipponen, <i>Lidl Suomi Ky</i>	Hallituksen puheenjohtaja Antti Ruhanen, <i>Bassadone Automotive Nordic Oy</i>
Hallituksen pj. Maarit Toivanen-Koivisto, <i>Onninen Oy</i>	Konsernijohtaja Janne Timonen, <i>Machinery Oy</i>
Konsernijohtaja Daniel Ward, <i>Eurokangas Oy</i>	Toimitusjohtaja Timo Kopra, <i>Suomalainen kirjakauppa</i>
Toimitusjohtaja Heikki Väänänen, <i>Tokmanni Oy</i>	Henkilöstöjohtaja Heini Pirttijärvi, <i>Stockmann Oyj Abp</i>

Kemianteollisuus ry

Toimitusjohtaja Tero Hemmilä, <i>Yara Suomi Oy</i>	Toimitusjohtaja Markku Jokinen, <i>Sievin Jalkine Oy</i>
Toimitusjohtaja Erkki Järvinen, <i>Tikkurila Oyj</i>	Toimitusjohtaja Pekka Rantamäki, <i>Teknos Oy</i>
Toimitusjohtaja Antti Korpiniemi, <i>Berner Oy</i>	Toimitusjohtaja Ismo Pentti, <i>Borealis Polymers Oy</i>
Toimitusjohtaja Juha Mäkinen, <i>Sachtleben Pigments Oy</i>	Toimitusjohtaja Ulf Björkqvist, <i>Cabb Oy</i>
Toimitusjohtaja Timo Piekkari, <i>Ekokem Oyj</i>	Toimitusjohtaja Ulf Sjöblom, <i>Oy Forcit Ab</i>
Hallituksen puheenjohtaja Erkki Solja, <i>Kiilto Oy</i>	Toimitusjohtaja Kaj Gustafsson, <i>Nauticat Yachts Oy</i>

Kiinteistöyönantajat ry

Toimitusjohtaja Antti-Pekka Aravirta, <i>Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut Oy</i>	Toimitusjohtaja Kalevi Ranta, <i>Rovanapa Oy</i>
Toimitusjohtaja Juhapekka Joronen, <i>SOL Palvelut Oy</i>	Varatoimitusjohtaja Suvi Kuusisto, <i>N-Clean Oy</i>

Kulutustavararyhmä ry

Teollisuusneuvos Jouko Salakka, <i>Familon Oy</i>	Toimitusjohtaja Rami Tähtinen, <i>Pilkington Automotive Finland Oy</i>
---	--

Kumiteollisuus ry

Toimitusjohtaja Aapo Nurmi, <i>Trelleborg Industrial Products Finland Oy</i>	Toimitusjohtaja Martti Aromaa, <i>Reka Kumi Oy</i>
--	--

Logistiikkayritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Jouni Sopula, <i>Schenker Oy</i>	Toimitusjohtaja Jari Immonen, <i>Suomen Kaukokiito Oy</i>
--	---

Lääketeollisuus ry

Toimitusjohtaja Päivi Kerkola, <i>Pfizer Oy</i>	Toimitusjohtaja Jyrki Liljeroos, <i>Santen Oy</i>
---	---

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Toimialajohtaja Jouko Heinonen, <i>HOK-Elanto Liiketoiminta Oy</i>	Toimitusjohtaja Kimmo Simberg, <i>Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa</i>
Hallituksen puheenjohtaja Heimo Keskinen, <i>Ravintolakolmio Oy</i>	Toimitusjohtaja Maria Muinonen, <i>Savenius Oy</i>
Toimitusjohtaja Aki Käyhkö, <i>Scandic Hotels Oy</i>	Toimitusjohtaja Tomi Lantto, <i>Antell-Catering Oy</i>
Ravintoloitsija Jarkko Myllymäki, <i>Zipuli Oy</i>	Toimitusjohtaja Mika Moisander, <i>Beodos Oy</i>
Toimitusjohtaja Jouko Poukkanen, <i>Deltarec Oy</i>	Johtaja Jukka-Pekka Pajunen, <i>Holiday Club Resorts Oy</i>
Toimitusjohtaja Miikka Seppälä, <i>Tampereen Särkänniemi Oy</i>	Hallintojohtaja Niki Matheson, <i>Helsinki-viikon säätiö</i>

Metsäteollisuus ry

Pääjohtaja Kari Jordan, <i>Metsä Group</i>	Toimitusjohtaja Ilkka Hämälä, <i>Metsä Fibre Oy</i>
Toimitusjohtaja Ville Kopra, <i>Versowood Oy</i>	Toimitusjohtaja Arto Huurinainen, <i>Tornator Oy</i>
Taloustoiminnan johtaja Seppo Parvi, <i>Stora Enso Oyj</i>	Divisioonan johtaja Kati ter Horst, <i>Stora Enso Oyj</i>
Toimitusjohtaja Jussi Pesonen, <i>UPM-Kymmene Oyj</i>	Johtaja Pirkko Harrela, <i>UPM-Kymmene Oyj</i>
Toimitusjohtaja Pekka Sairanen, <i>Domus Yhtiöt Oy</i>	Toimitusjohtaja Kyösti Pöyry, <i>Paperinkeräys Oy</i>
Toimitusjohtaja Tuija Suur-Hamari, <i>Kotkamills Oy</i>	Operatiivinen johtaja Kari Vuori, <i>DS Smith Packaging Finland Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Seppo Vikström, <i>Isku Yhtymä Oy</i>	Toimitusjohtaja Tommy Lindström, <i>Iisveden Metsä Oy</i>

Varsinaiset edustajat

Teollisuusneuvos Jouko Virranniemi, *Pölkky Oy* Varatoimitusjohtaja Kari Nikkanen, *Olavi Räsänen Oy*
Toimitusjohtaja Tomi Yli-Kyyny, *Vapo Oy* Mill Director Martti Savelainen, *Sappi Finland Operations Oy*

Muoviteollisuus ry

Toimitusjohtaja Hanna Ristola, *Premix Oy* Hallituksen puheenjohtaja Christian Sundberg, *Oy Fluorotech Ltd*

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Yrittäjäneuvos Paavo Aro, *Aro Systems Oy* Johtaja Mikko Luoma, *Caverion Industria Oy*
Toimitusjohtaja Heimo Hakkarainen, *Varamiespalvelu Group Oy* Toimitusjohtaja Tom Kaisla, *Eilakaisla Oy*
Toimitusjohtaja Liisi Jauho, *Finnkino Oy* Toimitusjohtaja Risto Liljeroos, *Prizztech Oy*
Toiminnanjohtaja Vesa Juola, *Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL* Hallituksen jäsen Taika Hannonen, *Scandinavian Marketing Gainer Oy*
Johtava viestintäkonsultti, partneri Tero Kekki, *Viestintä Drum* Toimitusjohtaja Johanna Paavilainen, *Touch Worldwide Oy*
Toimitusjohtaja Lauri Kivinen, *Yleisradio Oy* Toimitusjohtaja Jukka Leinonen, *DNA Oy*
Toimitusjohtaja Valdur Laid, *TeliaSonera Finland Oyj* Toimitusjohtaja Pauli Uusi-Kilponen, *Aina Group Oyj*
Toimitusjohtaja Juha Luusua, *Eltel Networks Oy* Toimitusjohtaja Pekka Salokangas, *Relacom Finland Oy*
Konsernijohtaja Heikki Malinen, *Posti Group Oyj* Johtaja Jukka Rosenberg, *Posti Oy*
Toimitusjohtaja Juha Murtopuro, *Turvatiimi Oyj* Toimitusjohtaja Tauno Maksniemi, *G4S Finland*
Toimitusjohtaja Jarmo Nuora, *Rengasnuora Oy* Toimitusjohtaja Alexej von Bagh, *Vianor Holding Oy*
Toimitusjohtaja Kirsi Paakkari, *SMT Oy* Toimitusjohtaja Erkki K. Mäkinen, *Vammalan Tilitoimisto Oy*
Toimitusjohtaja Kari Savolainen, *Finavia Oyj* Hallintojohtaja Jorma Tolonen, *Suomen metsäkeskus*
Toimitusjohtaja Pekka Vauramo, *Finnair Oyj* Managing Director Veijo Karosvuo, *Aviator Finland Oy*
Toimitusjohtaja Mika Vihervuori, *Anvia Oyj* Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila, *Elisa Oyj*
CEO & Chairman Bengt Westerholm, *Oy Beweship Ab* Toimitusjohtaja Pekka Stenqvist, *DHL Freight (Finland) Oy*

Puusepänteollisuus

Toimitusjohtaja Heikki Martela, *Martela Oyj* Toimitusjohtaja Maija Jussila-Savo, *Oy Juho Jussila*

Rakennusteollisuus RT ry

Toimitusjohtaja Per Fjäder, *Fjäder-Group Oy* Toimitusjohtaja Mikael Tallqvist, *Ab Tallqvist Infra Oy*
Toimitusjohtaja Ville Hälinen, *LVI-Aitta Oy* Toimitusjohtaja Heikki Pesu, *Are Oy*
Toimitusjohtaja Jari Jussila, *Triasole Pinnoitus Oy* Toimitusjohtaja Tommi Romanoff, *Parketti Romanoff Oy*
Toimitusjohtaja Bertel Karlstedt, *Nordkalk Oyj Abp* Toimitusjohtaja Kalervo Matikainen, *Finnsementti Oy*
Varatoimitusjohtaja Tero Kiviniemi, *YIT Oy* Hallituksen puheenjohtaja Esa Kiiveri, *Rakennustoimisto Arkta Oy*
Toimitusjohtaja Heikki Koho, *Varte Oy* Toimitusjohtaja Kari Salminen, *Patria-Rakennus Oy*
Teollisuusneuvos Hannu Löytönen, *Betsset Oy* Toimitusjohtaja Lauri Kivekäs, *Rudus Oy*
Aluejohtaja Olli-Pekka Teerijoki, *Rakennusosakeyhtiö Hartela* Konsernijohtaja Juha Metsälä, *Pohjola-Rakennus Oy*
Toimitusjohtaja Jarmo Yletyinen, *Terramare Oy* Toimitusjohtaja Pekka Piirala, *Pauppek Oy*

Satamaoperaattorit ry

Toimitusjohtaja Henri Kuitunen, *Steveco Oy* Toimitusjohtaja Markku Mäkipere, *Stevena Oy*

Sivistystyönantajat ry

Hallintojohtaja Esa Hämäläinen, *Helsingin yliopisto* Henkilöstöjohtaja Kira Ukkonen, *Helsingin yliopisto*
Rehtori Timo Karkola, *Ami-Säätiö, Amiedu* Vararehtori Jukka Niiranen, *Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö*
Rehtori Gun Marit Nieminen, *Haaga Instituutti -säätiö* Johtaja Tarja Mänty, *Ammattiopisto Luovi*
Rehtori Jukka Mönkkönen, *Itä-Suomen yliopisto* Henkilöstöjohtaja Jouni Kekäle, *Itä-Suomen yliopisto*
Rehtori Liisa Stjernberg, *Lauttasaaren Musiikkiopisto* Rehtori Helena Ahonen, *Koulutuskeskus Agricola*
Rehtori Henrik Wolff, *Stiftelsen Arcad* Rehtori Kimmo Sirainen, *Varlasäätiö*

Sosiaalialan Työnantajaliitto ry

Toimitusjohtaja Marja Aarnio-Isohanni, *Esperi Care Oy* Hallintojohtaja Sami Lukkarinen, *Attendo Oy*
Toiminnanjohtaja Virpi Dufva, *Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry* Toimitusjohtaja Reijo Moilanen, *Nuorten ystävät -palvelut Oy*
Toimitusjohtaja Petri Pitkäranta, *Hoivakoti Mikeva Oy* Toimitusjohtaja Leena Munter-Ollus, *Mainio Vire Oy*
Toiminnanjohtaja Pekka Räsänen, *Kuurojen Palvelusäätiö* Toimitusjohtaja Ilkka Repo, *Allergia- ja Astmaliitto ry*

Teknokemian Yhdistys ryToimitusjohtaja Marko Saikkonen, *Oy Transmeri Logistics Ab* Osastonjohtaja Tia Yrjölä, *Berner Oy***Teknologisteollisuus ry**

Hallituksen puheenjohtaja Mika Halttunen, *Halton Oy* Hallituksen puheenjohtaja Päivi Leiwo, *Oilon Oy*
 Hallituksen varapuheenjohtaja John Hartwall, *K. Hartwall Oy Ab* Toimitusjohtaja Heikki Allonen, *Patria Oyj*
 Toimitusjohtaja Pekka Heikonen, *Pemamek Oy* Toimitusjohtaja Antti Ranta, *Konepaja Antti Ranta Oy*
 Toimitusjohtaja Tauno Heinola, *ABB Oy* Maajohtaja Tommi Uitto, *Nokia Solutions and Networks Oy*
 Hallituksen puheenjohtaja Antti Herlin, *KONE Oyj* Toimitusjohtaja Satu Kivelä, *Cross Wrap Oy*
 Toimitusjohtaja Pekka Horo, *Microsoft Oy* Toimitusjohtaja Pertti Korhonen, *Outotec Oyj*
 Hallituksen puheenjohtaja Kalervo Huhtinen, *Paakkilan Konepaja Oy* Toimitusjohtaja Timo Salli, *Katsa Oy*
 Toimitusjohtaja Jukka Hyryläinen, *KATKO Oy* Toimitusjohtaja Asko Kallonen, *Helvar Oy Ab*
 Toimitusjohtaja Matti Kähkönen, *Metso Oyj* Toimitusjohtaja Hanna Halme, *Wallac Oy*
 Toimitusjohtaja Vesa Laisi, *Vacon Oyj* Varatoimitusjohtaja Jaakko Eskola, *Wärtsilä Oyj Abp*
 Toimitusjohtaja Heikki Lehtonen, *Componenta Oyj* Toimitusjohtaja Tuomas Pere, *Pintos Oy*
 Toimitusjohtaja Liisa Leino, *Leinovalu Oy* Hallituksen puheenjohtaja Jari Ollila, *Purso Oy*
 Toimitusjohtaja Pertti Lemettinen, *Levypyörä Oy* Konsernijohtaja Risto Salo, *Hollming Oy*
 Toimitusjohtaja Markku Moilanen, *Ramboll Finland Oy* Toimitusjohtaja Tuomo Haukkovaara, *Oy IMB Finland Ab*
 Toimitusjohtaja Eero Mäkinen, *Trafomic Oy* Toimitusjohtaja Harry Clayhills, *Reka Kaapeli Oy*
 Hallituksen puheenjohtaja Pauli Nurminen, *Hellmanin Konepaja Oy* Hallituksen puheenjohtaja Hannu Vaajoensuu, *Basware Oy*
 Toimitusjohtaja Juha Näkki, *Etteplan Oyj* Hallituksen puheenjohtaja Jorma Nokkala, *Nokka-Yhtiöt Oy*
 Hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi, *Oras Oy* Toimitusjohtaja Pasi Tolppanen, *Pöyry Finland Oy*
 Toimitusjohtaja Timo Parmasuo, *Meconet Oy* Toimitusjohtaja Kjell Forsén, *Vaisala Oyj*
 Toimitusjohtaja Jorma Paturi, *Meka Pro Oy* Hallituksen puheenjohtaja Erkki Kaijasilta, *T-Drill Oy*
 Toimitusjohtaja Mika Seitovirta, *Outokumpu Oyj* Toimitusjohtaja Pekka Lundmark, *Konecranes Oyj*
 Hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa, *Nokia Oyj* Toimitusjohtaja Ingmar Haga, *Agnico-Eagle Finland Oy*
 Hallituksen puheenjohtaja Taisto Sorjonen, *Tasowheel Group Oy* Toimitusjohtaja Pekka Frantti, *GS-Hydro Oy*
 Toimitusjohtaja Timo Suistio, *BMH Technology Oy* Toimitusjohtaja Hans Sohlström, *Rettig Group Oy Ab*
 Hallituksen puheenjohtaja Antti Zitting, *Sacotec Components Oy* Toimitusjohtaja Antti Ala-Talkkari, *Veljekset Ala-Talkkari Oy*

Terveyspalvelualan Liitto ry

Toimitusjohtaja Martin Forss, *Oral Hammaslääkärit Oyj* Toimitusjohtaja Laura Raitio, *Diacor terveysterveyst Oyj*
 Varatoimitusjohtaja Mika Pekkonen, *Kuntoutumis- ja liikuntasäätiö Peurunka* Toimitusjohtaja Kari Kallio, *Validia Kuntoutus Helsinki*

Viestinnän Keskusliitto ry

Konsernijohtaja Alexander Lindholm, *Otava Oy* Toimitusjohtaja Pekka Harju, *Otavamedia Oy*
 Toimitusjohtaja Matti Uuttu, *Otavan Kirjapaino Oy* Toimitusjohtaja Pasi Vainio, *Kustannusosakeyhtiö Otava*

Yleinen Teollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Juha Laurio, *Lindström Oy* Toimitusjohtaja Peter Fredman, *Eskimo Finland Oy*

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki

Puhelin 09 420 20

ek@ek.fi

www.ek.fi

@Elinkeinoelama

Julkaisun toimitus:

Teemu Lindfors

Ulkoasu:

Arja Nyholm | JUMO OY

Maaliskuu 2016

